

Sygn. akt I C 239/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Powalska

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. G. (1) i E. G. (2)**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w S.**

o zadośćuczynienie

1. oddała powództwo ;
2. zasądza od powodów E. G. (1) i E. G. (2) na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty po 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych od każdego z nich tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt I C 239/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 30 września 2016 r. (data wpływu) pełnomocnik powodów E. G. (1) i E. G. (2) wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki E. G. (1) kwoty 135.000 zł oraz na rzecz powoda E. G. (2) kwoty 135.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dóbr osobistych w postaci prawa do niezakłóconego życia prywatnego i rodzinnego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty. Nadto pełnomocnik powodów wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki E. G. (1) oraz od pozwanego na rzecz powoda E. G. (2) kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swego pisma pełnomocnik pozwanego podniósł, że prawo do udanego i niezakłóconego życia w rodzinie nie stanowi dobra osobistego w rozumieniu kodeksu cywilnego. W polskim systemie prawnym brak jest normy prawnej, która przewidywałaby prawo do dochodzenia tego rodzaju roszczeń. Naruszenie dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej może nastąpić wyłącznie w przypadku jej zerwania, tak bowiem zdecydował polski ustawodawca . W kontekście powyższego podnosił zarzut braku czynnej legitymacji procesowej powodów.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 14 lutego 2011 r. N. G. uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, do którego doszło w miejscowości L.. Sprawca szkody B. C., kierując pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...), jadąc z nadmierną prędkością nienależycie

obserwował przedpole jazdy i doprowadził do potrącenia rowerzystki-N. G., która w wyniku zaistniałego zdarzenia doznała wielu poważnych obrażeń ciała. Sprawca zdarzenia, w chwili wypadku, objęty był ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w towarzystwie pozwanego. Bezpośrednio z miejsca zdarzenia przywieziono powódkę do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W.. Po wykonaniu niezbędnych badań stwierdzono zwichnięcie szczeliny międzykręgowej C3-C4 z przemieszczeniem trzony kręgu do kanału ze zwężeniem tego kanału o 50 %. Powódka następnie została skierowana do Instytutu Centrum (...) w Ł. na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Pediatricznej, w którym przebywała w dniach od 14 lutego 2011 r. do 18 marca 2011 r. U pacjentki stwierdzono następujące obrażenia ciała: stłuczenie i obrzęk rdzenia w odcinku szyjnym, stan po zabiegach stabilizacji przedniej i tylnej kręgosłupa, zapalenie płuc, cytomegalia, poprzeczne uszkodzenie rdzenia kręgowego, tetraplegię (porażenie czterokończynowe). W trybie pilnym wykonano odbarczenie kanału kręgowego zwężonego wskutek zwichnięcia strzeliny międzykręgowej C3/C4 z przemieszczeniem trzonu kręgu do kanału kręgowego. Z uwagi na występującą brachykardię u pacjentki w dniu 25 lutego 2011 r. wykonano zabieg tracheostomii, a następnie podłączono do respiratora z uwagi na konieczność sztucznej wentylacji. Dnia 18 marca 2011 r. powódkę przyjęto do Kliniki (...) w Ł., gdzie przebywała do 31 marca 2011 r. Zastosowano wobec niej leczenie objawowe i usprawniające. Córka powodów kontynuowała leczenie w (...) Sp. z o.o. w K., gdzie przebywała do dnia 07 lipca 2011 r. W czasie pobytu w tej placówce medycznej pacjentka poddawana była intensywnej rehabilitacji. Leczenie i rehabilitacja powódki trwa do dnia dzisiejszego. Pomimo podjęcia i kontynuowania leczenia poszkodowana córka powodów N. G. do dnia dzisiejszego pozostaje osobą niepełnosprawną w stopniu zupełnym, wymaga całodobowej opieki i pomocy we wszelkich podstawowych czynnościach życia codziennego tj. karmieniu, higienie osobistej, pomocy przy czynnościach fizjologicznych. Powódka E. G. (1) zmuszona była zrezygnować z pracy zawodowej jako pakowacz, aby móc zaopiekować się córką, dla której stała się opiekunką, pielęgniarką, rehabilitantką. W czasie wypadku N. G. miała 17 lat i uczęszczała do Technikum Ekonomicznego. Poszkodowana ostatecznie skończyła szkołę średnią w ramach indywidualnego nauczania i w 2015 r. zdała egzamin maturalny. Przed wypadkiem N. G. miała wiele koleżanek, wiodła życie typowe dla nastolatki. O wielu jej sprawach rodzice nie wiedzieli. Obecnie boi się ludzi i otoczenia. Koleżanki jej nie odwiedzają. N. G. lubi czytać książki oraz wspólnie z rodzicami oglądać filmy i słuchać muzyki. Wspólnie wyjeżdżają na zakupy, bywali na koncertach. N. bierze aktywny udział w przeżywaniu świąt Bożego Narodzenia. Jej powiernikiem stała się obecnie matka. Wypadek któremu uległa N. G. diametralnie zmienił również życie powodów. Przed wypadkiem powodowie wiedli spokojne i poukładane życie. Po wypadku E. G. (1) i E. G. przeorganizowali swoje życie, skupiając swoją uwagę na córce N.. Powódka całe dni spędza z córką. Gotuje dla niej, razem oglądają programy telewizyjne, dyskutują o przeczytanych książkach. Rodzice przystosowali dla córki nieruchomości, którą zamieszkują. Powódka jeździ z córką na turnusy rehabilitacyjne. E. G. (1) źle zniosła wypadek córki. Stała się nerwowa, wybuchowa. Podobnie było w przypadku ojca N.. Wyraźnie schudł, pogorszył się jego stan zdrowia psychicznego. Powodowie nie utrzymują obecnie żadnych kontaktów towarzyskich, gdyż nie mają na to czasu albowiem przez cały czas zajmują się córką. (dowód: kserokopia protokołu badania lekarskiego k. 46-48, kserokopia wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu z dnia 06 kwietnia 2012 r. w sprawie II K 622/11 k. 50, zeznania powódki- protokół rozprawy z dnia 10 lutego 2017 r. 00:03:07-00:28:53 w zw. z k. 104-104v, zeznania powoda- protokół rozprawy z dnia 10 lutego 2017 r. 00:28:53-00:34:43 w zw. z k. 104v-105).

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu w sprawie I C 202/11 z powództwa N. G. przeciwko (...) S.A. o zapłatę zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powódki N. G. kwotę 560.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powódki N. G. kwotę 3.595,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty, zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powódki N. G. kwotę 8.969,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 września 2011 r. do dnia zapłaty, zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powódki N. G. kwotę 21.874,91zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki N. G. kwotę 12.616,88 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty. Nadto Sąd tym samym wyrokiem zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powódki N. G. kwotę 8.263,72 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 października 2013 r. do dnia zapłaty, zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powódki N. G. tytułem comiesięcznej renty kwotę 2.800 zł płatną z góry do dnia 10 - ego każdego miesiąca począwszy od dnia 1 grudnia 2011 r. z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia w terminie płatności oraz

ustalił odpowiedzialność pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 14 lutego 2011 r. dotyczące powódki N. G.. W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy w Sieradzu powództwo oddalił, (dowód: wyrok SO w Sieradzu z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie I C 202/11 wraz z uzasadnieniem k. 14-26).

Wyrokiem z dnia 24 września 2014 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I ACa 312/14 na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt I C 202/11 zmienił zaskarżony wyrok, w pkt. 1 - 7 i 9 i zasądził od (...) Towarzystwa (...) na rzecz powódki kwotę 580 000,00, zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 440 000,00-, zł od 20 grudnia 2011 r., a od kwoty 140 000,00, od 13 listopada 2013 r., zasądza od (...) S. A. z siedzibą w S. na rzecz N. G. kwotę 4 622,65, zł z ustawowymi odsetkami od 20 sierpnia 2011 r., zasądził od (...) S. A. z siedzibą w S. na rzecz N. G. kwotę 11 532,09, z ustawowymi odsetkami od 20 września 2011 r., zasądził od (...) S. A. z siedzibą w S. na rzecz N. G. kwotę 28 124,49, zł z ustawowymi odsetkami od 20 grudnia 2011 r. Nadto Sąd Apelacyjny w Łodzi w tym samym wyroku zasądził od (...) S. A. z siedzibą w S. na rzecz N. G. kwotę 16 221,70-, zł z ustawowymi odsetkami od 14 czerwca 2013 r., zasądził od (...) S. A. z siedzibą w S. na rzecz N. G. kwotę 10 624,78, zł z ustawowymi odsetkami od 7 października 2013 r., oraz zasądził od (...) S. A. z siedzibą w S. na rzecz N. G. rentę na zwiększone potrzeby: w kwocie 1 938,00, zł za okres od 1 grudnia 2011 r. do 31 maja 2012 r., w kwocie 2 718,00, zł za okres od 1 czerwca 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. i w kwocie 3 600,00 zł od 1 stycznia 2014 r. i na przyszłość, płatną do 10 - go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności. Ponadto Sąd oddalił apelację powódki i strony powodowej w pozostałej części, (dowód: wyrok SA w Łodzi z dnia 24 września 2014 r. w sprawie I ACa 312/14 wraz z uzasadnieniem k. 27-45).

Powodowie zgłosili roszczenia odszkodowawcze pozwanemu za pośrednictwem pełnomocnika Centrum (...) sp. z o.o. sp.k. w L.. W procesie likwidacji szkody pozwany odmówił przyznania jakiegokolwiek kwoty tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powodów, (dowód: pismo pełnomocnika strony powodowej z dnia 19 lipca 2016 r. k. 54, pismo pozwanego z dnia 11 sierpnia 2016r. k. 53).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Roszczenie powodów E. G. (1) oraz E. G. (2) jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie powodowie domagali się od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. zapłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę polegającą na naruszeniu ich dobra osobistego w postaci -prawa do utrzymywania prawidłowych więzi i relacji z córką oraz prawo do niezakłóconego życia rodzinnego. Swoje uprawnienie do kompensaty odniesionej krzywdy powodowie wywodzili z treści przepisów art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

W świetle ustaleń stanu faktycznego sprawy nie może budzić wątpliwości, że córka powodów w następstwie wypadku komunikacyjnego z dnia 14 lutego 2011 r. doznała uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia o bardzo poważnym charakterze i na ten moment nieodwracalnych skutkach. N. G. stała się osobą niepełnosprawną pod względem fizycznym, a rokowania co do poprawy jej stanu zdrowia w przyszłości nie są pomyślne. Niekwestionowaną w sprawie okolicznością było również to, że zarówno samo zdarzenie sprawcze, jak i jego konsekwencje były i są dla powodów źródłem intensywnych przeżyć psychicznych, frustracji i poczucia bezsilności. Zakres tych cierpień pogłębia świadomość nieodwracalności skutków wypadku. Córka powodów została pozbawiona możliwości rozwoju, którego doświadczają jej rówieśnicy, czerpania pełni przyjemności z dorastania, możliwości edukacyjnych, a w przyszłości najpewniej również możliwości podjęcia pracy, założenia własnej rodziny. Powodowie nie pogodzili się z kalectwem córki, są codziennym świadkiem jej poważnej niepełnosprawności i ograniczeń z niej wynikających, a to wszystko rzutuje na utrzymujące się poczucie krzywdy spowodowanej niemożnością nawiązania z córką więzi typowych dla człowieka w tym wieku i prowadzenia niezakłóconego, szczęśliwego życia rodzinnego. Pomimo tych bezspornych okoliczności faktycznych brak było, w przekonaniu Sądu, dostatecznych podstaw prawnych do uwzględnienia powództwa. Punktem wyjścia dalszych rozważań winno być stwierdzenie, że zachowanie deliktowe będące źródłem szkody może wywoływać określone konsekwencje tak w sferze praw osób bezpośrednio poszkodowanych, jak i praw osób na które to zachowanie oddziałuje jedynie pośrednio. W klasycznym ujęciu za osobę bezpośrednio poszkodowaną deliktem uznaje się wyłącznie taką osobę, która sama doznała uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Powodowie nie

byli uczestnikami wypadku drogowego i w jego następstwie nie doznali żadnych obrażeń fizycznych, ani nie doznali bezpośrednich obrażeń psychicznych. Obserwowanie kalectwa córki jest z całą pewnością dla powodów sytuacją trudną, a wręcz traumatyczną ale nie można jej zakwalifikować do sytuacji, która doprowadziła bezpośrednio do rozstroju zdrowia. Z powyższego wynika, że powodów uznać należy, za osoby pośrednio poszkodowane deliktem, jakim był wypadek drogowy z udziałem córki. Nie ma natomiast w prawie polskim żadnej normy chroniącej interes osób pośrednio poszkodowanych, a więc takich, przeciwko którym nie było skierowane określone zachowanie sprawcze. Istnieją jedynie normy szczególne chroniące osoby trzecie przyznając im w określonych sytuacjach prawo kompensaty doznanej krzywdy. Do takich norm zalicza się art. 446 k.c. przewidujący odpowiedzialność wobec osób najbliższych, gdy czyn niedozwolony do którego doszło spowodował śmierć osoby przeciwko której był skierowany oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, przewidujący odpowiedzialność wobec osób bliskich, w wypadku naruszenia praw pacjenta do umierania w spokoju i godności.

Należy przyjąć, że dobra osobiste - to pewne wartości niematerialne łączące się ściśle z jednostką ludzką. Różnorodność występowania w życiu społecznym dóbr osobistych podlegających ochronie cywilnoprawnej, a także ochronie przewidzianej w innych przepisach polskiego systemu prawnego, przesądza o niemożliwości jakiegось systematycznego ujęcia przesłanek ogólnych, których występowanie mogłoby przesądzić o tym, czy konkretne zdarzenie stanowi naruszenie któregoś z nich. Ocena musi być, i jest w praktyce orzeczniczej, dokonywana na tle konkretnego stanu faktycznego. Sąd w świetle konkretnego stanu faktycznego ocenia - stosując kryteria obiektywne - czy doszło do naruszenia dobra osobistego i czy zachodzą przesłanki do zastosowania któregoś ze środków ochrony przewidzianych w art. 24 k.c. bądź też w innych przepisach.

Judykatura wykreowała dobro osobiste w postaci emocjonalnej więzi rodzinnej między osobami najbliższymi (naruszenie tego dobra może nastąpić przez spowodowanie śmierci osoby bliskiej - zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/2009, LexisNexis nr (...), OSNC-ZD 2010, nr C). Jak wskazał tam Sąd Najwyższy, nie ulega wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Artykuł 71 Konstytucji stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Dobro rodziny wymienia także art. 23 k.r.o., zaliczając obowiązek współdziałania dla dobra rodziny do podstawowych obowiązków małżonków. Więzy rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. W konkretnym stanie faktycznym spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c.

Należy w tym miejscu przywołać treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie II CSK 719/15, Legalis numer 1507564, w którym wskazano, iż „doprowadzenie czynem niedozwolonym do ciężkiego uszczerbku na zdrowiu dziecka, którego efektem jest niemożność nawiązania z nim typowej więzi rodzinnej, stanowi naruszenie dóbr osobistych matki (rodziców). Z aksjologicznego punktu widzenia, brak podstaw do czynienia dyferencjacji między zerwaniem więzi rodzinnej wskutek śmierci a niemożnością jej nawiązania z uwagi na poważny uszczerbek na zdrowiu, w każdym z tych przypadków dochodzi bowiem do naruszenia dobra osobistego, choć z różną intensywnością. Stwierdzenie naruszenia dobra osobistego powinno jednak dotyczyć poważnego i trwałego inwalidztwa dziecka, wskutek którego jest ono niezdolne do samodzielnej egzystencji, wykonywania podstawowych czynności życiowych i w konsekwencji nawiązania typowej dla więzi rodzinnej relacji z rodzicami, z uwagi na ograniczenia w zdolności do komunikowania się.” W wyroku tym S.N. stwierdził także, że „Rodzicom dziecka, które na skutek czynu niedozwolonego jest niezdolne do samodzielnej egzystencji, wykonywania podstawowych czynności

życiowych oraz nawiązania normalnych więzi rodzinnych, przysługuje roszczenie o zadośćuczynienie na podstawie art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c.”

W oparciu o powyższe stwierdzić należy, że w przedmiotowej sytuacji nie doszło do przerwania więzi rodzinnej pomiędzy powodami a ich córką, która żyje. N. nie doznała urazów neurologicznych takiego rodzaju, które skutkowałyby brakiem możliwości utrzymywania więzi rodzinnych i niezakłóconych relacji z rodzicami. W stanie faktycznym, na bazie którego zapadł cytowany wyrok S.N. poszkodowany syn powódki był w stanie uniemożliwiającym kontakt słowny z otoczeniem, choć słyszał, co niewątpliwie warunkowało możliwość utrzymywania relacji z otoczeniem. N. zaś nie doznała urazów neurologicznych, dzięki czemu może w pełni funkcjonować intelektualnie. Skończyła przecież po wypadku szkołę, zdała maturę, dużo czyta, słucha muzyki, korzysta z internetu, ogląda programy telewizyjne. Styl życia rodziny, jaki wykreował się po przedmiotowym zdarzeniu, wskazuje wręcz, że więzi rodzinne między członkami ich najbliższej rodziny uległy scementowaniu. Istotnie zmienił się charakter ich więzi, gdyż relacje łączące powodów ze sparaliżowaną i wymagającą opieki córką są różne od tych, jakie panowały w rodzinie powodów przed wypadkiem córki, jednak więź ta istnieje i nie została przerwana, a rodzina powodów wciąż jest pełna. Tym samym brak jest podstaw do stwierdzenia, by w wyniku zdarzenia z dnia 14 lutego 2011 r. doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów. Uczucia wobec członka rodziny, którego prawa zostały naruszone czynem niedozwolonym ze skutkiem w postaci trwałego kalectwa albo przemijającego rozstroju zdrowia, nie są ani odrębnym dobrem osobistym, ani elementami ogólniejszego dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej. Obserwowanie kalectwa albo niepełnosprawności najbliższego członka rodziny jest związane z realizowaniem zwykłych określonych przez przepisy bezwzględnie obowiązujące ustawowych obowiązków małżeńskich wynikających z art. 23 k.r.o. albo realizowania określonych przepisy bezwzględnie obowiązujące ustawowych obowiązków rodzinnych: zarówno rodziców względem dzieci (art. 87 kr.o.) jak i dzieci względem rodziców (art. 87, 91 k.r.o.). Nieprawidłowe wykonywanie obowiązków rodzinnych uzasadniać więc może sankcje rodzinno-prawne, ale nie może być kwalifikowane jako naruszenie dobra osobistego. Należy zwrócić w tym miejscu uwagę, że nieograniczone rozszerzanie zakresu dóbr osobistych na więzi rodzinne między osobami żyjącymi może w konsekwencji prowadzić do nowej kategorii procesów między członkami rodziny na przykład z powodu zawinionego zerwania pożycia małżeńskiego przez jednego z małżonków. Z tych też względów Sąd Okręgowy podziela pogląd, że przepisy art. 24 k.c. i 448 k.c. nie mogą być wykładane w ten sposób, że uzasadniają roszczenia osób bliskich w związku z niesprawnością fizyczną i intelektualną osób bezpośrednio poszkodowanych deliktem. W ocenie Sądu nie istnieje dobro osobiste w postaci prawa do cieszenia się niezakłóconym życiem rodzinnym, wskazywane przez pełnomocnika powodów. Zakłócenia tego życia w dzisiejszym świecie są równie powszechne i częste jak sama instytucja rodziny. Istnieją jednak po to aby nauczyć jej członków wspólnego radzenia sobie ze światem i przeciwnościami losu. Możliwość cieszenia się niezakłóconym życiem rodzinnym jest pożądanym celem, efektem właściwej i konsekwentnej postawy życiowej oraz szeregu, czasami drobnych, pozytywnych zbiegów okoliczności, a nie dobrem osobistym. Nie jest dana raz na zawsze, a przez wielu, niezależnie od swoich działań i dążeń, nie jest nigdy osiąganą. Żadne ustawodawstwo nie gwarantuje człowiekowi szczęścia. W „Deklaracji Niepodległości” i Konstytucjach niektórych państw przewidziane jest jedynie „prawo do dążenia do szczęścia” a nie „prawo do szczęścia”. Dobro osobiste w postaci emocjonalnej więzi rodzinnej między osobami najbliższymi zostaje naruszone wtedy gdy więź ta zostaje zerwana bądź naruszona w taki sposób, że praktycznie nie istnieje. Zmiana sytuacji rodzinnej przez rozpad małżeństwa rodziców, długotrwały wyjazd jednego z nich za granicę, pobyt w miejscu odosobnienia, są z reguły ciężkim doświadczeniem dla dzieci i próbą ich charakteru. Nie rodziły jednak i nie rodzą roszczeń odszkodowawczych czy też prawa do zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Sąd nie stwierdził, by naruszeniu uległy inne dobra osobiste powodów. Brak jest podstaw do wysnucia twierdzenia, jakoby dobrem osobistym podlegającym ochronie prawnej było prawo do obserwowania rozwoju i dojrzewania dziecka, spełnienia rodzicielskich oczekiwań lub realizowania się w roli dziadków. Wszystko to mieści się w rozumieniu życia rodzinnego, jest konsekwencją nawiązania się więzi rodzinnych pomiędzy krewnymi i jest jedynie jednym ze sposobów ich realizacji, a samoistnie nie stanowi dobra osobistego. Wszak nie z każdej nawet prawidłowej więzi rodzinnej wyłoni się okoliczność stania się dziadkiem lub babcią, podobnie też z samego faktu posiadania dziecka nie wynika pewność otrzymania wsparcia na starość.

Podsumowując powyższe Sąd nie stwierdził, by doszło do naruszenia innych dóbr osobistych powodów. Bezdyskusyjne jest cierpienie powodów jakie odczuwają w związku ze stanem zdrowia ich córki, podobnie też godna podziwu jest troska, z jaką opiekują się niepełnosprawnym dzieckiem. Tym niemniej, obecny stan prawny, nie przewiduje możliwości zadośćuczynienia krzywdy osobom bliskim dla osoby poszkodowanej w wyniku czynu niedozwolonego, w przypadku, gdy nie doszło do śmierci osoby poszkodowanej. W takiej sytuacji osobą uprawnioną do odszkodowania i zadośćuczynienia jest jedynie osoba bezpośrednio poszkodowana w wyniku czynu niedozwolonego. W tym też aspekcie powodowie nie mają istotnie czynnej legitymacji w niniejszym procesie.

W związku z powyższym Sąd powództwo oddalił, o czym orzeczono jak w pkt. 1 wyroku.

Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę, obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Kosztami obciążającymi zatem powodów były jedynie koszty zastępstwa prawnego, które w oparciu o treść § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. - w sprawie opłat za czynności radców prawnych - (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.) wynoszą po 7200 złotych od każdego z powodów . Mając jednak na uwadze , że nakład pracy pełnomocnika pozwanego w sprawie ograniczył się do wniesienia odpowiedzi na pozew i udziału w jednej rozprawie, sąd obniżył te kwoty do połowy ich wysokości. W oparciu o powyższe Sąd zasądził od powodów E. G. (1) i E. G. (2) na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty po 3.600 złotych od każdego z nich tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego. Z powyższych względów, Sąd orzekł jak w pkt. 2 sentencji.